

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Premittit[ur] diuisio vtilis ca. ij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Historia

Gressa ois multi

etudo obtulit iuxta sba moisi men-
 te promptissima quicquid precio-
 sus habuit. et cum tanta copia quod compulsi sunt ar-
 tifices voce precons clamare: ne quis ultra of-
 ferret. Feceruntque beseleel et ooliab cuncta que si-
 bi fuerant: et sicut fuerat impata. Et secundum Iose-
 phum Omne tempus ad opus faciendum transiit in
 mensibus. vij. Omne aurum quod expensum est in
 opere sanctuarii. xxxij. talerorum fuit. et. dcc. xxx.
 siclorum. ad pondus sanctuarii. Fuit preterea. c. tale-
 ta argenti: et quibus prelate sunt. c. bases sanctuarii
 De mille ar. dcc. lxxv
 facta sunt capita colu-
 mnarum: que etiam vestite
 erant argento. Eris
 quoque oblata sunt ta-
 lera. lxxij. mil. et. cccc.
 sicut. Obtulerunt autem
 a. xx. anas et sup. dclij
 mil. et. dl. Igitur mens
 se primo secundi an-
 ni in prima die mens-
 is erexit Moyses ta-
 bernaculum. operuitque
 nubes tabernaculum:
 cum lux serena esset: non
 pcellosa sed lucida. non
 tamen per quam transiret
 aspectus: sed quem decebat
 presentiam dei. Et ad
 nebulas elevationem illi-
 deinceps moverunt
 castra: et ad depositionem
 deposuerunt. et dum
 stabat super tabernaculum:
 et ipsi stabant. eratque
 ignis in nocte.

Historia leuitici.	Capitulum. j.
Primitiue diuisione vtilis	ca. ij.
De holocaustis et modo offerendi	ca. iij.
De sacrificijs pacificis et salutaribus	ca. iij.
De oblatione inanimatorum	ca. v.
De hostia pro peccato	ca. vj.
Pro peccato sacerdotis	ca. vij.
Pro peccato synagoge	ca. vij.
Pro peccato principis	ca. ix.
Pro peccato anime	ca. x.
De igne iugis et electione cinerum	ca. xj.
De esu adipis et sanguis prohibito	ca. xij.
De consecratione summi sacerdotis et minorum.	ca. xij.
De potestate offerendi eis data et accipiendi partes suas	ca. xij.
De prima oblatione sacerdotum. et de igne dato de sublimi	ca. xv.
De morte nadab et abiu.	ca. xvj.

De discretione ciborum	ca. xvij.
De purificatione puerpere	ca. xvij.
De cognitione leproze	ca. xvij.
De purificatione leprosi	ca. xvij.
De viro spermatico et muliere emorrosa.	ca. xvij.
capitul.	ca. xvij.
De vitula rufa et hirco apompeio et de cineribus asperionis	ca. xvij.
De purificatione immundorum	ca. xvij.
De psonis exclusis a ministerio	ca. xvij.
Catalogus quorundam preceptorum	ca. xvij.
De tribus generibus panum	ca. xvij.
De sanctimonis sacerdotum	ca. xvij.
De pena blasphemie	ca. xvij.
De ratione legis	ca. xvij.
De obseruantia subisset.	ca. xvij.
De benedictionibus et maledictionibus	ca. xvij.
De decimis et votulis	ca. xvij.

Historia leuitici Capitulum primu.

Etia distin

ctio historie quam scripsit
 moyses grece dicitur leuiticus
 quod de electione et ministerio
 leuitarum agit. latine offer-
 torum vel sacrificatorum. quod

de sacrificijs et de his que offerebantur ex lege
 tractat. Hebraice vero vageera. quod sonat mi-
 nisteriales. Vocauit autem moyses more hebreo-
 rum que a principibus librorum nominantur eos: sicut
 nos officia missarum et euangelia. vltis cum dicitur
 dicitur que cantatur. Populus sion. vel legisti.
 Erunt signa in sole et luna. Inchoatur autem sic
 liber iste. Vocauit autem
 moysen et locutus est
 ei dominus de tabernacu-
 lo federis dicens. Vo-
 mo qui obtulerit ho-
 stiam si fuerit holocau-
 stum. et de armis ma-
 sculum offeret. Pro
 autem habet in hebreo
 ya. quod est sonat. et te-
 tra vocauit.

Moyses hunc librum
 et duos precedenti et
 duos sequentes com-
 posuit. sed eos sicut
 nunc sunt distincti non
 distinguit. imo cum ipse
 proposuisset eos. totum
 opus quasi in vnum
 corpus et volumen re-
 degit Esdras vero que
 dicitur est velox scriba
 et que tota bibliotheca a babylonijs combusta
 reparauit. Hic opus in quibus preteritiones diuisit siue
 in quibus libros que dicitur sunt pentateucus.
 Primitiue diuisione vtilis.
 Capitulum. ij.

Dividendus de

a doctrina z traditioe sacrificioꝝ q̄ sequit̄. q̄dā plibanda sunt in hūc modū. Quinq; p̄siderāda sūt h̄. Sacrificia q̄ deo offerunt. p̄sone a quib; offerunt. tempoz q̄ offerunt. loca vbi offerunt. cause p̄ quib; offerūt. Triplex aut̄ eoz que offerebatur rite occurrit discretio. Aut̄ em̄ erat oblatio de animalib; z sacrificiū dicebat̄. nec ante viij. die natiuitatis poterat offerri: nec eadem die mater z fetus eius. Aut̄ de sicca materia. vt similia. pane. thure. z p̄p̄le dicebat̄ oblatio. Aut̄ de liq̄dis. vino z oleo que p̄p̄le libamen vel libatio dicebat̄. licet his nominibus scriptura q̄nq; indifferēter vtat̄. Personē vero offerentiū due. anima vel synagoga. Animaz vero alia sacerdos. alia p̄nceps alia puata. de quib; suis locis dicit̄. sicut d̄ locis z temporib; suo loco. Causaz quoq; triplex erat differentia. Offerebant̄ em̄ quādoq; necessario. q̄nq; sponte. q̄nq; casu. Necessario aut̄ vel ex voto. vel ex p̄cepto. Sane ex p̄cepto offerebant primitias frugum. vuaruz. fructuum. Decimas quoq; eozundem z insus per animalium. P̄t̄i mogenita quoq; animalium z liberoꝝ. Oblationes etiā tr̄sum solennitatum zc. in hunc modū. Vel autem z fermentum nūq; offerebant̄ domino. t̄m̄ primitie eoz temporib; suis offerebant̄ sacerdoti. s; n̄l ex eis sup̄ altare ponebat̄. Cōmuniter autem a nullo sacrificio sal deesse debebat. z iō dicebat̄ sal federis. q; nō erat fas hoc transgredi. Porro fm̄ ordinē libz a sacrificijs inchoandum est.

De holocaustis z modo offerendi.

Capitulum. III.

Sacrificioꝝ alia

holocausta. alia sacrificia. Et p̄mo de holocaustis videam. Holocausta dicebant̄ illa sacrificia q̄ tota incen-

debant. Holon em̄ totū. cauma incendū d̄z fiebat aut̄ t̄m̄ in trib; armētis sc; z pecudibus. sed t̄m̄ de ouibus et capris. Et in auib; sed t̄m̄ in turture z columba. De armentis z pecudib; sic Offerebat̄ t̄m̄ masculus anniculus. s. vni^o anni vl̄ circa. sup̄ annū non. T̄m̄ q̄nq; ostia agnus: q̄nq; aries appellat̄. Hos em̄ supra annum poterat offerri vt ait Iosephus. Erat q̄z imaculat^o. qd̄ nō de macula velleris s; corpis intelligendū est. s. nō debis le. aut fracto mēbro. aut papulas h̄ns. aut scabiē. aut cecū z hmōl. Offerebat̄q; primo sacerdoti ad ostium atrij. vt videret si ido-

neū esset ad offerendū postea ad ostium tabernaculi offerebat d̄no p̄ manuū impositionē sup̄ caput: lotis prius manib;: q; p̄ter mare sacerdotū erat in atrio duo maria. vniū viroz: et alteꝝ muliez. T̄m̄ z a loco offerendi ab hebreis hostia dicebat̄. Steriles aut̄ ab hostib; vincēdis hostiam. et a vicis hostib; victimā cōsueuerant appellare. Victimā p̄o hebrei a vicēdo dixerūt. q; vincitū adducebatur animal. Oblataz sic hostiam reducebat sacerdos ad altare holocaustorum z stans ad aquilonē imolabat eā corā d̄no ad latus altaris z in h̄spectu sanctorū. fundebatq; sanguinē ei^o circa crepidinem altaris in circuitu. He-

breus habet parietē Joseph^o limbū. forte labium sup̄eminens detractaq; pelle hostie q̄ erat sacerdotis artus in frustra conculdebat. quib; lotis cū capite pedibus z in testinīs adolebat oīa sup̄ altare i holocaustum et odorē suauē d̄no. Nō est credendum q; in nidore seu odore carniū deles-

Papula est oris infirmitas. que gallice d̄z lampast.

Unde hostia fm̄ hebreos aliter fm̄ gentiles.

Vicia q̄ cecidit dextra victrice vocat̄. Hostibus a domit̄ hostia nomen habet. Domit̄is posuit pro domandis metri necessitate.

Quedā hostia imolabatur a sacerdote q̄ erat aliq̄ntulū magna. cui^o sanguis effundebatur ad crepidinem altaris. Alia hostia q̄ maior erat occidebatur: ita q; sanguine ei^o aspergebat sacerdos parietes ipsius altaris. Erat autē et hostia maxima que sacrificabat̄. cui^o sanguis effundebat̄ ab

b